

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 17. juli 1996

om støtte fra den selvstyrende provins Bolzano (Italien) til virksomheden
Acciaierie di Bolzano

(Kun den italienske udgave er autentisk)

(Tekst af betydning for EØS)

(96/617/EKSF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR —under henvisning til traktaten om oprettelse af Det
Europæiske Kul- og Stålfællesskab,under henvisning til Kommissionens beslutning nr. 3855/
91/EKSF af 27. november 1991 om fællesskabsregler for
støtte til jern- og stålindustrien⁽¹⁾, særlig artikel 6, stk. 4,efter i henhold til ovennævnte beslutning at have
opfordret andre interesserede parter til at fremsætte deres
bemærkninger⁽²⁾, og efter at have taget bemærkningerne i
betragtning, og

ud fra følgende betragtninger:

I

Ved skrivelse af 1. august 1995 underrettede Kommissi-
onen den italienske regering om, at den havde besluttet
at indlede den i artikel 6, stk. 4, i beslutning nr. 3855/91/
EKSF fastsatte procedure over for den støtte, Acciaierie di
Bolzano (ACB) havde modtaget.Som følge af en formel anmeldelse havde Kommissionen
ved skrivelse af 21. december 1994 anmodet de italienske
myndigheder om oplysninger om de offentlige støtte-
foranstaltninger til fordel for ACB, der dengang kontrolle-
redes af jern- og stålkoncernen Falck.På baggrund af de oplysninger, Kommissionen var i
besiddelse af, og som blev bekræftet af den italienske
regering ved skrivelse af 7. april 1995, havde Kommissi-
onen kunnet slutte, at ACB på grundlag af provinslov
nr. 25/81 i tidsrummet 1982-1990 havde nydt godt af
nedennævnte offentlige støtteforanstaltninger, der
gennemførtes af den selvstyrende provins Bolzano, og
som androg følgende beløb:

— i henhold til beslutning nr. 784 af 14. februar 1983:

a) lån på 5,6 mia. lire

b) tilskud på 8 mia. lire

— i henhold til beslutning nr. 3082 af 1. juli 1985:

c) lån på 12,941 mia. lire

— i henhold til beslutning nr. 6346 af 3. december 1985:

d) tilskud på 10,234 mia. lire

— i henhold til beslutning nr. 7673 af 14. december
1987:

e) lån på 6,321 mia. lire

— i henhold til beslutning nr. 2429 af 2. maj 1988:

f) tilskud på 3,750 mia. lire

— i henhold til beslutning nr. 4158 af 4. juli 1988:

g) lån på 987 mio. lire

h) tilskud på 650 mio. lire

i alt 25,849 mia. lire (12,025 mio. ECU) i form af tiårige
lån til en rente på 3 %, hvilket ligger ca. 9 procentpoint
under den almindelige markedsrente i Italien i dette
tidsrum — ca. 12 % — og tilskud på i alt 22,634 mia. lire
(10,5 mio. ECU).Bortset fra lånet på 5,6 mia. lire, der var genstand for
Kommissionens beslutning 91/176/EKSF⁽³⁾, er ingen af
de andre støtteforanstaltninger nogen sinde blevet
anmeldt til, endsige tilladt af Kommissionen.Kommissionen kunne derfor med føje anlægge den
betragtning, at støtten til fordel for ACB var ulovlig,
eftersom den ikke var blevet anmeldt, og uforenelig med
fællesmarkedet, eftersom den ikke syntes at kunne nyde
godt af nogen undtagelse fra forbuddet i traktatens artikel
4, litra c).På grundlag heraf besluttede Kommissionen at indlede
den i artikel 6, stk. 4, i beslutning nr. 3855/91/EKSF fast-
satte procedure over for ovennævnte støtte.

II

Som led i proceduren opfordrede Kommissionen den
italienske regering til at fremsætte sine bemærkninger; de
øvrige medlemsstater og andre interesserede parter blev
underrettet ved offentliggørelse af beslutningen om proce-
durens iværksættelse i *De Europæiske Fællesskabers
Tidende*.⁽¹⁾ EFT nr. L 362 af 31. 12. 1991, s. 57.⁽²⁾ EFT nr. C 344 af 22. 12. 1995, s. 8.⁽³⁾ EFT nr. L 86 af 6. 4. 1991, s. 28.

Sammenslutningen af tyske stålproducenter »Wirtschaftsvereinigung Stahl« og sammenslutningen af britiske stålproducenter »The British Steel Producers Association« meddelte ved skrivelser af henholdsvis den 19. januar og den 5. februar 1996 Kommissionen deres bemærkninger, der blev videregivet til de italienske myndigheder ved skrivelse af 20. februar 1996.

I deres bemærkninger hævdede de andre interesserede parter, at støtten må betragtes som værende ulovlig, idet den aldrig er blevet anmeldt til Kommissionen, samt at den skal undersøges i lyset af de EF-retlige bestemmelser, der var gældende på det tidspunkt, Kommissionen vedtog sin beslutning, og ikke på det tidspunkt, støtten blev bevilget. Efter deres mening skal støtten derfor vurderes på grundlag af bestemmelserne i beslutning nr. 3855/91/EKSF (de nugældende regler for støtte til jern- og stålindustrien). Eftersom den pågældende støtte ikke er omfattet af de i disse regler fastsatte undtagelsesbestemmelser, sluttede de andre interesserede parter, at Kommissionen må erklære støtten for uforenelig med fællesmarkedet for kul og stål.

Ved skrivelse af 27. marts 1996 hævdede de italienske myndigheder følgende, idet de dog erkendte, at den selvstyrende provins Bolzano havde truffet offentlige støtteforanstaltninger til fordel for ACB, der androg ovennævnte beløb, og indrømmede, at der var tale om statsstøtte:

- en del af de offentlige støtteforanstaltninger, nemlig de, der blev bevilget inden 1986, var omfattet af beslutning 91/176/EKSF
- Kommissionen burde i foreliggende sag anvende de EF-retlige bestemmelser, der var gældende på tidspunktet for støttens bevilling; den støtte, der var bevilget før den 31. december 1985, var, selv om den var ulovlig, fordi den var ydet uden forinden at være anmeldt til Kommissionen, forenelig med fællesmarkedet, eftersom de EF-bestemmelser, der på det tidspunkt var gældende, var overholdt (Kommissionens beslutning nr. 2320/81/EKSF (1))
- en stor del af den støtte, der var ydet siden den 1. januar 1986, måtte, selv om den var ulovlig, idet den aldrig var blevet anmeldt til Kommissionen, anses for at være forenelig med fællesmarkedet, da den tog sigte på ACB's investeringer inden for miljøbeskyttelse, forskning og udvikling og energibesparelser samt på omstrukturering af virksomheden
- i al almindelighed var al støtten blevet ydet på grundlag af en plan for omstrukturering af ACB, der var blevet anmeldt til og godkendt af Kommissionen
- efter at den ved den pågældende provinslov indførte regionalstøtteordning var blevet godkendt, havde den selvstyrende provins Bolzano i 1982 anmeldt fire tilfælde af anvendelse af loven, idet den samtidig fore-

spurgte Kommissionen, om det var nødvendigt eller ej at anmelde de øvrige enkelttilfælde; da nævnte myndighed ikke fik noget svar, sluttede den, at anmeldelse ikke var påkrævet, og at princippet om berettigede forventninger derfor måtte finde anvendelse.

III

ACB er en virksomhed, der fremstiller varer af specialstål, der er anført i bilag I til EKSF-traktaten under position 4400. ACB er således ud fra sin produktion en virksomhed, der er omfattet af EKSF-traktatens bestemmelser. Ved EKSF-traktatens artikel 4, litra c), er det fastsat, at tilskud eller anden form for støtte ydet af staterne, i hvilken som helst form dette sker, ophæves og forbydes inden for Fællesskabet som uforeneligt med fællesmarkedet for kul og stål. De eneste eventuelle undtagelser fra det således fastsatte almindelige forbud er udtrykkeligt anført i reglerne for støtte til jern- og stålindustrien.

De italienske myndigheder hævdede, at den del af de pågældende offentlige støtteforanstaltninger, navnlig de, der blev bevilget før den 31. december 1985, var omfattet af beslutning 91/176/EKSF.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at Kommissionen i henhold til beslutning nr. 2320/81/EKSF i maj 1983 havde tilladt investeringsstøtte til fordel for Falck i tilknytning til en omstruktureringsplan, der var blevet anmeldt i september 1980. Ved beslutningen blev det fastsat, at sidste frist for udbetaling af den godkendte støtte, i det foreliggende tilfælde et rentelettet lån på 5,6 mia. lire, svarende til en støtte på 2 mia. som følge af forskellen mellem den anvendte rente og markedsrenten, var den 31. december 1985, efter hvilken dato støtten ville blive uforenelig med fællesmarkedet. På trods heraf blev der ikke udbetalt nogen støtte før den 31. december 1985.

Ved beslutning 91/176/EKSF havde Kommissionen, der havde konstateret, at en støtte på 2 mia. lire til fordel for ACB var blevet uforenelig med fællesmarkedet som følge af den forsinkede udbetaling, som skyldtes bestemmelserne om fordelingen af beføjelser mellem provinsmyndighederne i Bolzano og de italienske centrale myndigheder, vedtaget en negativ beslutning, hvori støtten blev erklæret uforenelig med fællesmarkedet. I betragtning af den modtagende virksomheds gode tro og de objektive vanskeligheder i forbindelse med fordelingen af beføjelser inden for det pågældende område mellem de lokale og de centrale myndigheder, der havde forårsaget forsinkelsen af ydelsen af støtten, havde Kommissionen dog ikke krævet tilbagebetaling af den pågældende støtte.

De italienske myndigheder vil dog ikke kunne påberåbe sig beslutningen, hvis indhold er negativt, med henblik på at hævde, at alle støttebeløb, som provinsen Bolzano havde truffet beslutning om inden den 31. december 1985, var forenelige med fællesmarkedet, idet nævnte beslutning ikke gav tilladelse til nogen støtte, men af ovennævnte årsager begrænsede sig til at undlade at kræve tilbagebetaling af den støtte på 2 mia. lire, som hidrørte fra ovennævnte finansiering.

(1) EFT nr. L 228 af 13. 8. 1981, s. 14.

Kommissionen burde derfor ifølge de af den italienske regering senere fremsatte bemærkninger analysere, om de støttebeløb, der var blevet udbetalt inden den 31. december 1985, ligesom dem, der var ydet efter denne dato, og som alle var ulovlige på grund af manglende anmeldelse, var forenelige med fællesmarkedet i henhold til de bestemmelser, der var gældende på det tidspunkt, de blev ydet, og ikke i henhold til de nugældende regler for støtte til jern- og stålindustrien.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at det spørgsmål, de italienske myndigheder har rejst om, hvilken retlig ordning der skal finde anvendelse på den pågældende støtte, navnlig på den, der blev ydet før 1985, ikke er afgørende i foreliggende tilfælde. Selv om bestemmelserne i beslutning nr. 2320/81/EKSF anvendes på den støtte, der blev ydet før den 31. december 1985, vil denne ikke kunne anses for forenelig med disse bestemmelser i betragtning af de heri fastsatte betingelser.

Det skal endvidere bemærkes, at det i nævnte beslutnings artikel 2, stk. 1, var fastsat, at støtte til jern- og stålindustrien kunne anses for at være forenelig med fællesmarkedet, bl.a. såfremt den virksomhed, som modtog støtte, havde taget skridt til at gennemføre et omstrukturingsprogram, som kunne genoprette konkurrenceevnen og under normale markedsvilkår gøre den finansielt levedygtig uden støtte, og såfremt det pågældende program førte til en nedskæring af virksomhedens samlede produktionskapacitet. Som det fremgår af sagens akter, var ingen af de to betingelser opfyldt i det foreliggende tilfælde, hvorfor de pågældende offentlige støtteforanstaltninger — også i henhold til beslutning nr. 2320/81/EKSF — må betragtes som værende uforenelige med fællesmarkedet.

Når man undersøger den pågældende støtte på grundlag af de nugældende regler for støtte til jern- og stålindustrien, skal det erindres, at det heri udtrykkeligt anføres, hvilke undtagelser der kan blive tale om; der gives mulighed for på bestemte betingelser, uanset EKSF-traktatens artikel 4, litra c), at anse støtte til dækning af udgifter til forsknings- og udviklingsprojekter samt støtte til fordel for miljøbeskyttelse som forenelig med fællesmarkedet, idet bestemmelserne vedrørende støtte til lukning i det foreliggende tilfælde tydeligvis ikke kan komme på tale, da den modtagende virksomhed stadig er i drift.

Det fremgår af sagens akter, at for så vidt angår forskning og udvikling, vedrører størstedelen af ACB's investeringsudgifter og de dertil hørende støttebeløb i modsætning til, hvad de italienske myndigheder hævder, slet ikke denne sektor, men synes snarest at udgøre produktionsrelaterede investeringer, der som sådanne ikke på grundlag af de gældende EF-regler for statsstøtte til fordel for forskning og udvikling kan nyde godt af nogen undtagelse fra forbuddet i EKSF-traktatens artikel 4, litra c).

Med hensyn til miljøinvesteringer fremgår det, at ACB har afholdt investeringsudgifter med virkninger for denne

sektor på ca. 15 mia. lire. Alligevel er det ikke lykkedes de italienske myndigheder at påvise, at betingelserne for anvendelse af artikel 3 i de nugældende regler for støtte til jern- og stålindustrien er opfyldt, og at investeringerne navnlig tog sigte på miljøbeskyttelse og skulle gøre det muligt at bringe de anlæg, der havde været i drift i mindst to år, inden de nye miljøbeskyttelsesbestemmelser trådte i kraft, i overensstemmelse med disse bestemmelser.

For så vidt angår energibesparelserne og forbedringen af varesnes kvalitet, er det Kommissionens opfattelse, at de ikke er berettigede til på grundlag af de nugældende regler for støtte til jern- og stålindustrien at nyde godt af en undtagelse fra forbuddet i EKSF-traktatens artikel 4, litra c).

Det skal desuden understreges, at det i det foreliggende tilfælde ikke kan gøres gældende, at ACB's produktion er beskeden, og at støtten derfor kun i begrænset omfang vil påvirke samhandelen inden for EF. Det skal i den forbindelse bemærkes, at i modsætning til EF-traktatens sætter EKSF-traktaten ikke påvirkningen af samhandelen inden for EF som en nødvendig betingelse for at erklære, at en støtteforanstaltning er uforenelig med fællesmarkedet.

De italienske myndigheder kan heller ikke gøre gældende, at provinslov nr. 25/81, i henhold til hvilken støtten til ACB er ydet, er blevet godkendt af Kommissionen. I forbindelse med godkendelsen af den støtteordning, der blev indført ved den pågældende lov, havde Kommissionen nemlig tilføjet, at EF-reglerne om støtte til jern- og stålindustrien skulle overholdes fuldt ud.

Det skal til sidst bemærkes, at det siger sig selv, at Kommissionens godkendelse af omstrukturingsplanen for ACB, der blev anmeldt i henhold til og med de virkninger, der er fastsat i EKSF-traktatens artikel 54, på ingen måde kan betragtes som en automatisk godkendelse fra Kommissionens side af en hvilken som helst støtte, der ydes i henhold til nævnte plan.

IV

Det skal bemærkes, at undtagelserne fra det principielle forbud mod støtte til jern- og stålindustrien i EKSF-traktatens artikel 4, litra c), på ingen måde har til formål at svække EF-reglerne om støtte til jern- og stålindustrien, der er begrundede i den omstændighed, at støtte, der er uforenelig med fællesmarkedet, ville kunne medføre alvorlige konkurrencefordrejninger inden for en meget følsom sektor. Det er derfor nødvendigt, at disse EF-regler overholdes nøje, hvilket betyder, at støtte til en stålvirksomhed kun kan tillades, hvis Kommissionen har kunnet fastslå, at de i reglerne om støtte til jern- og stålindustrien fastsatte betingelser virkelig er opfyldt.

På baggrund af ovenstående betragtninger (særlig afsnit III) er Kommissionen kommet til den konklusion, at disse betingelser ikke er overholdt i det foreliggende tilfælde, samt at de italienske myndigheders bemærkninger ikke ændrer noget ved Kommissionens første vurdering i forbindelse med iværksættelsen af proceduren i artikel 6, stk. 4, i de nugældende regler for støtte til jern- og stålindustrien. Bortset fra det lån på 5,6 mia. lire, der allerede er hjemlet ved beslutning 91/176/EKSF, må støtten til ACB fra den selvstyrede provins Bolzano anses for ulovlig, idet den aldrig er blevet anmeldt til Kommissionen. Støtten er i øvrigt også uforenelig med fællesmarkedet, fordi den ikke kan nyde godt af de i reglerne for støtte til jern- og stålindustrien fastsatte undtagelser fra forbuddet i EKSF-traktatens artikel 4, litra c).

Der bør dog — men kun for så vidt angår de offentlige støtteforanstaltninger, der blev gennemført for over ti år siden, dvs. før den 1. januar 1986 — tages hensyn til de ganske særlige omstændigheder i det foreliggende tilfælde.

Som de italienske myndigheder har understreget, var den pågældende investeringsstøtte blevet meddelt Kommissionen, der på grundlag af EKSF-traktatens artikel 54 havde afgivet en positiv udtalelse. Det skal bemærkes, at de italienske myndigheder ved skrivelse af 3. november 1982 havde anmeldt de fire første tilfælde af støtte (inden for tekstilsektoren), efter at Kommissionen havde godkendt den regionalstøtteordning, som den selvstyrede provins Bolzano indførte ved lov nr. 25/81.

Da de ikke havde modtaget noget svar fra Kommissionen angående de fire første tilfælde af støtte, og da de desuden havde givet meddelelse om ACB's investeringsplan, var de italienske myndigheder af den opfattelse, at Kommissionen allerede var underrettet om støtteprogrammet vedrørende nævnte investeringer, og at den ikke agtede at reagere. De italienske myndigheder mente derfor, at anmeldelser af hvert enkelt tilfælde, skønt de kunne kræves, ikke var nødvendige i den foreliggende sag.

Det skal endvidere fremhæves, at selv om det er irrelevant i henseende til EF-retten, var reglerne for fordelingen af beføjelser mellem lokale og nationale myndigheder, for så vidt angår anmeldelse af støtte til stålvirksomheder, ret vage på det tidspunkt, den pågældende støtte blev bevilget. Dette har kunnet vildlede myndighederne i Bolzano, der stolede på, at de centrale myndigheder foretog den eventuelle anmeldelse af støtten, således som de havde gjort det med hensyn til ACB's investeringsplan. De centrale myndigheder havde for deres vedkommende anlagt den betragtning, at skulle hver enkelt støtteforanstaltning anmeldes, måtte det påhvile de lokale myndigheder at sørge herfor, hver gang de havde truffet beslutning om en påtænkt støtteforanstaltning.

Det kan derfor ikke udelukkes, at de italienske myndigheder har befundet sig i en vildfarelse med hensyn til de nærmere regler for anmeldelse af den pågældende støtte.

Disse argumenter er dog af følgende årsager ikke længere relevante:

- a) i Kommissionens beslutning nr. 3484/85/EKSF⁽¹⁾, der trådte i kraft den 1. januar 1986, var det udtrykkelig fastsat, at der var pligt til på forhånd at anmelde ethvert tilfælde af støtte til stålvirksomheder
- b) de bevilgede offentlige støtteforanstaltninger indgik ikke i den investeringsplan, der officielt var meddelt Kommissionen.

Det forekommer derfor rimeligt ikke at kræve tilbagebetaling af den støtte, der blev ydet før den 1. januar 1986, og kræve tilbagebetaling af den støtte, der blev ydet ved beslutning nr. 7673 af 14. december 1987, i form af et lån på 6 321 mio. lire til 3 % i stedet for 12 %; ved beslutning nr. 2429 af 2. maj 1988 i form af et tilskud på 3 750 mio. lire; ved beslutning nr. 4158 af 4. juli 1988 i form af et lån på 987 mio. lire til 3 % i stedet for 12 %, samt tilskuddet på 650 mio. lire.

Ifølge Domstolens retspraksis (se dom af 2. februar 1989 i sag 94/87, Kommissionen mod Tyskland⁽²⁾) skal bestemmelserne i national ret anvendes på en sådan måde, at den efter EF-retten krævede tilbagesøgning af støtten ikke gøres praktisk umulig —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Den støtte, virksomheden Acciaierie di Bolzano har modtaget i henhold til provinslov nr. 25/81, er ulovlig, idet den ikke blev anmeldt, inden den blev bevilget. Støtten er desuden i henhold til EKSF-traktatens artikel 4, litra c), uforenelig med fællesmarkedet.

Artikel 2

I overensstemmelse med de i den italienske lovgivning gældende bestemmelser for inddrivelse af statens fordringer søger Italien for tilbagesøgning af den støtte, der fra den 1. januar 1986 er ydet til Acciaierie di Bolzano i medfør af provinslov nr. 25/81 ved beslutning nr. 7673 af 14. december 1987, nr. 2429 af 2. maj 1988 og nr. 4158 af 4. juli 1988. For at eliminere støttens virkninger

⁽¹⁾ EFT nr. L 340 af 18. 12. 1985, s. 1.

⁽²⁾ Sml. 1989, s. 175.

forhøjes det beløb, den andrager, med renter, der løber fra datoen for støttens udbetaling til datoen for tilbagebetalingen. Den anvendte rentesats er den sats, Kommissionen benytter ved beregning af nettosubventionsækvivalenter for regionalstøtte i det pågældende tidsrum.

Artikel 3

Senest to måneder efter datoen for meddelelsen af denne beslutning underretter Italien Kommissionen om, hvilke foranstaltninger Italien har truffet for at efterkomme beslutningen.

Artikel 4

Denne beslutning af rettet til Den Italienske Republik.

Udfærdiget i Bruxelles, den 17. juli 1996.

På Kommissionens vegne

Karel VAN MIERT

Medlem af Kommissionen
